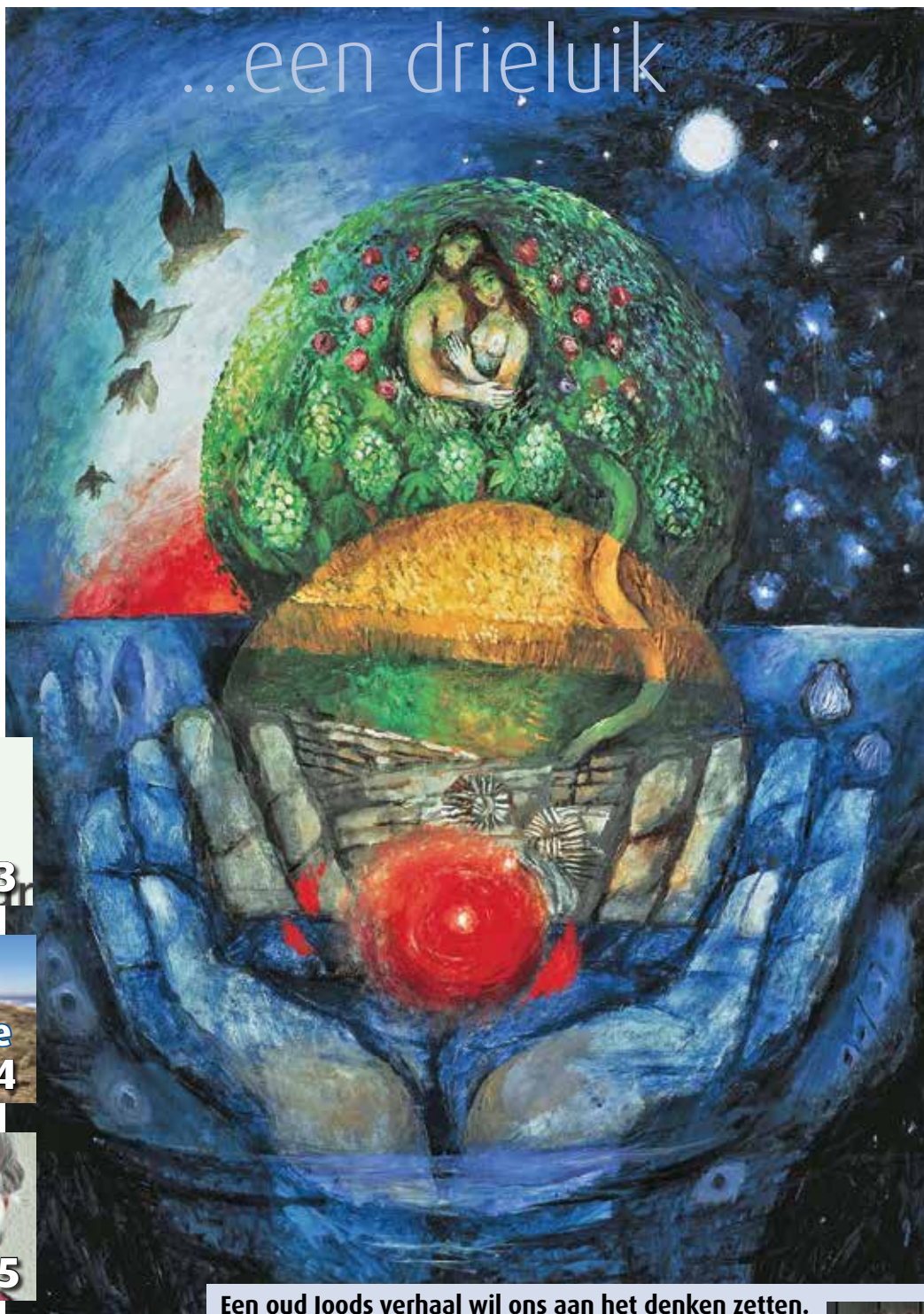

Leven van de aarde... ...een drieluik

Schepping, priester-schilder Sieger Köder, 1915-2015

Rentmees-
terschap

De natuur 3

Ruimtelijke
Ording 4

Wat is
Schepping 5

Een oud Joods verhaal wil ons aan het denken zetten. God, de Ene, schept hemel en aarde. Lucht, water, aarde, vogels, vissen, dieren, bomen en planten, het resultaat is ronduit schitterend. Tot slot wordt ook de mens geschapen, kroon op de schepping én behoe-der van de aarde. ➤

Ds. Piet Ravensbergen

Colofon

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest:
 Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27,
 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26
 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Arjan de Kok (voorzitter), Johan de Gier, Els van Leuken, Gerda Heslinga, Jochem Hemink, Ardi Warnar en Jacqueline van Arend-Koelman
 Secr.: Gerda Heslinga, tel. 517 07 00
 Adviserend lid namens de kerken:
 ds. Rian Veldman

Bezorgdienst:

Gweny Kouwenhoven (administratie) en Hans de Wilde (logistiek),
 e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begonialaan 14, 2343 XN, tel. 517 41 93, e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2, 2343 RN, tel. 517 57 54, e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelaties:

NL65 INGB 0005 8563 89 en
 NL13 ABNA 0566 9422 40

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden

Opplage:

8.800 exemplaren huis-aan-huisverspreiding.

*Uw vrijwillige bijdrage is welkom,
 richtbedrag €30 per jaar.*

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **28 mei 2022**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **12 mei 2022** vóór 15.00 uur.

Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek.
 Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com
 Het daaropvolgende nummer verschijnt op **2 juli 2022**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken. Ook is er een link op:

vervolg van pag. 1

Indrukwekkend

De kersverse mens kijkt verwonderd rond en is sprakeloos. Wat hij ziet is indrukwekkend, hij kan zijn ogen bijna niet geloven. "Vind je het mooi", vraagt de Eeuwige, "dit heb ik voor jou gemaakt, dé plek om in te leven. Als je wilt mag je het hebben. Het land is voor jou, beheer het en wees er zuinig op." "Voor mij", vraagt de mens verbaasd, "mag ik dat zomaar hebben?" "Ja," zegt God, "allemaal voor jou, én helemaal gratis." De mens is even stil, denkt nog wat na, opent dan zijn mond en zegt: "Ga van mijn land af!"

Erets Jisraël

In het oude bijbelse Israël heerste een sterk besef van directe verbondenheid met de grond waarop werd geleefd. De grond als basis om het volk te voeden, maar ook de plaats waar de bewoners aan een toekomst bouwden, waar ze konden aarden. De fysieke en mentale gezondheid van het Joodse volk was afhankelijk van de manier waarop er met het land, het Erets Jisraël, werd omgegaan. Het verhaal van koning Achab en zijn buurman Nabot (1 Kon. 21) is daar een goede illustratie van. Nabot weigert zijn wijngaard aan de koning te verkopen, ook wanneer hij daar een goede prijs, of een kwalitatief betere wijngaard voor kan krijgen. Met een beroep op de Eeuwige past Nabot ervoor, de grond af te staan die hij van zijn voorouders heeft geërfd, zelfs als de koning dat vraagt. Achab is

diep gekrenkt en laat, op valse getuigenissen, Nabot ter dood brengen. Daarop stuurt God de profeet Elia naar Achab om hem Zijn oordeel aan te zeggen. Vanwege de laffe moord die begaan werd, maar ook omdat met het roven van de wijngaard een toekomst voor Nabot en zijn nakomelingen onmogelijk is geworden, want de grond onder hun voeten is hen ontnomen.

Waterbed

In de 19de eeuw begon de industriële revolutie. Ambachtelijke arbeid maakte plaats voor productieprocessen. De agrarische samenleving, zoals ook wij die kenden, weekte los van haar besef van grondgebondenheid en werd dankzij de technologie een productie-, consumptie-, en wegwerpmaatschappij. Die techniek heeft ons veel gebracht, maar plaatst ons in deze tijd ook voor grote uitdagingen die om een oplossing vragen. Steeds meer mensen beseffen dat we terug moeten naar een duurzame verbondenheid met de aarde.

Onze aarde, en de kosmos waar ze deel van uitmaakt, is als een waterbed. Elke aanraking hier veroorzaakt deining elders. Hoe gaan we om met die deining? Het antwoord op die vraag ligt in de manier waarop wij omgaan met Leven van de aarde, het thema van deze Oke.

Leven wij ten koste van de aarde, of van de aarde? Aan ons de keuze!

Van de redactie

We leven nu in de tijd tussen Pasen en Pinksteren, vijftig dagen de tijd voor bezinning op ons thema 'Leven van de aarde'. Op het omgaan met de schepping en onze verantwoordelijkheid daarin. Een actueel thema wanneer je denkt aan ontbossing, de CO₂-problematiek en daarmee de opwarming van de aarde. Enkele aspecten van het thema worden aangestipt, ook vanuit bijbels perspectief. Let ook op pagina 15 en 16: veel activiteiten van de Raad van Kerken en het nieuwe thema 'Verlangen' voor het seizoen 2022/2023.

Raad van Kerken Oegstgeest

De natuur? Dat zijn wij zelf

Rentmeesterschap? Liefde!

Lange tijd vond ik rentmeesterschap een sympathieke gedachte. Ik begreep het als een aansporing om goed voor de natuur te zorgen. Want die natuur is er niet voor om door ons gebruikt te worden, laat staan leeggeplunderd. Voor gelovigen komt daarbij de overtuiging dat we de schepping in bruikleen hebben gekregen en dat we haar goed moeten beheren om door te geven aan de volgende generatie. Dat is de strekking van rentmeesterschap.

Wij zijn ook natuur

Toch, denk ik nu, zet die term ons op het verkeerde been. En wel om verschillende redenen. Door onszelf te zien als beheerder van de natuur wordt miskend dat we zelf ook 'natuur' zijn. We staan niet buiten, laat staan boven de natuur. Nee, we zijn zelf ook natuur, we zijn onderdeel van die schepping, onlosmakelijk verweven met de natuurlijke processen van het leven. Dat is één.

Beheren en beheersen

En ook het idee van beheren heeft zijn keerzijde. Rentmeester, dat kun je bijvoorbeeld zijn van een landgoed. Maar de natuur beheren, of rentmeester zijn van de schepping, dat past ons niet. Het idee van beheren kan ons op heel foute gedachten brengen, bijvoorbeeld als beheren de kant op gaat van beheersen. Alsof de schepping er is om door ons beheerst en naar onze hand gezet te worden. Met het begrip rentmeesterschap krijgt de relatie van de mens met de schepping een afstandelijke en zakelijke invulling: het verantwoordelijk beheer van het landgoed.

Franciscus van Assisi

Hoe anders is de aard van de relatie van Franciscus van Assisi met de natuur. Voor hem was ieder schepsel een zuster of broeder, voor wie hij genegenheid voelde, authentieke belangstelling, liefde. We zijn misschien geneigd om die liefdesverklaringen van Franciscus aan de natuur met een korreltje zout te nemen of ze af te doen als naïef en romantisch. Maar dan heb je het helemaal mis, zegt paus Franciscus, want het gaat hier juist over de essentie.

Eco-spiritualiteit

Als wij zonder deze openheid voor verwondering en genegenheid de natuur benaderen, als wij niet meer de taal spreken van verbondenheid en schoonheid in onze relatie met de wereld, dan zal ons gedrag dat van een overheerser zijn, van een consument of uitbouter van de natuurlijke hulpbronnen. Omgekeerd zullen soberheid en zorg spontaan ontstaan, als wij ons innerlijk verbonden voelen met alles wat bestaat. De armoede en soberheid van de heilige Franciscus onderstrepen zijn radicale weigering om de werkelijkheid te maken tot een puur object van gebruik en overheersing (naar Laudato Si' 11). Dat is de achterliggende gedachte van wat wel eco-spiritualiteit genoemd wordt. Het gaat om de beleving van het heilige in de natuur en de gevoeligheid voor het zelf-natuur-zijn in verbinding met alle andere schepselen en de schepping als geheel. De stap van rentmeesterschap naar eco-spiritualiteit, dat is misschien wel de ecologische bekering zoals Paus Franciscus die bedoelt.

Cor van Beuningen,

voorzitter Raad van Kerken Oegstgeest

Persoonlijk

Landleven

Al op jonge leeftijd werd ik gegrepen door het landleven. De Morsebelpolder, waar mijn vaders tuin lag, was daarvoor verantwoordelijk. Spelenderwijs werd daar het verlangen geboren te willen werken in de vrije natuur, onafhankelijk te willen leven, je eigen broek ophouden. De schooltijd was belangrijk voor de algemene ontwikkeling en daardoor was er weinig tijd om te helpen, maar na de middelbare school ging alles in een stroomversnelling. Samen met mijn vader een firma vormen, steeds meer verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken krijgen en het uitwerken van toekomstplannen maakten het leven boeiend.

■ Wat was nu eigenlijk de diepste motivatie om te kiezen voor het agrarische leven? Ten diepste geloof ik dat er een goddelijke kern in de natuur verborgen zit. Het begin van leven is immers de basis van waaruit wij zijn gevormd.
 ■ Dat wij als mensen in de natuur een bescheiden rol spelen, wordt je duidelijk als je ervaart wat er gebeurt als je dingen doet waar de natuur het niet mee eens is. Iedere plant en bloem heeft zijn eigen ritme, en het kunstje van de kweker is om de natuurlijke bloeitijd te vervroegen of te verlaten om zodoende een goede prijs voor zijn product te krijgen. In die wereld word je als mens gevormd en leer je beseffen dat de tijd een bepalende factor is bij alles wat je doet.

■ In die wereld te mogen leven en werken werd mijn grote passie. Daarbij heb ik het geluk gehad om samen met mijn vrouw een gezin te kunnen stichten en hen daarin te kunnen betrekken. Dan kun je ook tegenslagen verwerken en een positieve kijk op het leven in stand houden, want tegenslag en beperking zijn nu eenmaal verbonden aan het aardse bestaan.

Gerard den Hollander,
 parochiaan H. Willibrord

Met **Hart** en **Ziel...** ...werken in de ruimtelijke ordening

In de bijbel staat veel over hoe de mens om moet gaan met de aarde. In het boek Genesis begint het al: de aarde bewerken, om vruchten voort te brengen voor mens en dier. Later ook als het volk Israël een land vol van melk en honing wordt beloofd. Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament komt de zorg voor de wijngaard, de olijfbomen en het koren op het veld geregeld aan de orde. Zelfs in de oorlogsvoering: die van de verschroeide aarde is absoluut verboden... dat geeft te denken...

Werken in de ruimtelijke ordening: een verdiepend gesprek met Margo Mulder, beleidscoördinator bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit **Johan de Gier**

Waar denk je aan bij ruimtelijke ordening?

Het ministerie staat voor voedselkwaliteit, waardevolle natuur en een duurzame landbouw. Met andere ministeries werken we samen aan een nationale omgevingsvisie. Dat gaat over alles wat een plek moet krijgen in Nederland, zoals natuur en landbouw, maar ook duurzame energie, woningbouw, industrie, etc. Bij natuur en landbouw speelt het probleem van aantasting van natuurgebieden, maar ook het vraagstuk van de klimaatverandering – de stijgende zeespiegel en de droogteperiodes die zich nu meer en meer aandienen.

Hoort milieubeleid ook daartoe?

Jazeker, natuur en milieu vormen onderdeel daarvan. Bijvoorbeeld: Nederland is wereldwijd bekend om hoe we met water omgaan. Maar het lijkt erop dat we de grenzen van de mogelijkheden hebben bereikt nu de dijken steeds hoger moeten ten gevolge van de overstromingen en de stijgende zeespiegel. De laatste 20 tot 30 jaar wordt dan ook meer gekeken naar de natuur, wat die zelf aan oplossingen te bieden heeft. Denk aan de zandmotor die in 2011 vlak voor de Delflandse kust in zee werd gestort. Wind, golven en zeestroming verspreiden het zand

langs de kust. Zo groeit de kust in zeewaartse richting op natuurlijke wijze aan.

Ook is de discussie actueel hoe je het boerenbedrijf minder milieubelastend en 'natuur-inclusief' kunt laten produceren zonder dat het bedrijf failliet gaat. In dit verband wordt gesproken over een vergoeding voor maatschappelijk belang. Voorbeeld is betaling voor natuurbeheer of wateropvang.

Dus ook ordening van zorg en verantwoordelijkheid voor mens en dier?

In het beleid wordt vaak vooral gekeken naar de functionaliteit, vaak vanuit de techniek. Maar het gaat natuurlijk vooral om het creëren van een goede woonomgeving voor mensen, dieren, de natuur. Dilemma's bij de beleidsvoering zijn onder meer aan te wijzen bij de volgende kwesties:

- veel nieuwe woningen moeten worden gebouwd, maar we willen ook graag een open landschap;
- de aankondiging van een te bouwen energievretend datacentrum heeft de nodige weerstand van de plaatselijke bevolking veroorzaakt; het gaat ook ten koste van landbouwgrond;
- hetzelfde bij de bouw van grootschalige zonne-energievelden op grond die voor onze voedselproductie bestemd is.

Grenzen aan de maakbaarheid daarin, wat is jouw idee daarbij?

Inderdaad hebben technische oplossingen hun beperkingen. We dachten dat de dijken voldeden aan de strengste eisen. Toch heeft in 1995 het zeer hoge water van de rivieren in de Betuwe tot herziening van het waterbeheer geleid. Dijkverhoging en meer dijken landinwaarts verleggen om de rivier breder te maken, maar ook het graven van nevengeulen en verlagen van uiterwaarden.

Ook het beheer van bodem en grondwater is een lastige: er is in Nederland een aantal gebieden die langzaam wegzakken. Om dit tegen te gaan is een hoger grondwaterpeil nodig, maar dat brengt de boer weer in de problemen omdat hij niet meer met zijn relatief zware machines het land op kan vanwege de drassige bodem. Dus aan de ene kant noodzakelijk beheer voor de veiligheid van de mensen, en aan de andere kant de natuur meer ruimte geven, maar ook een bijdrage leveren aan het welbevinden van de mensen. Niet alles kan en niet alles kan overal. Dat betekent samen zoeken naar oplossingen.

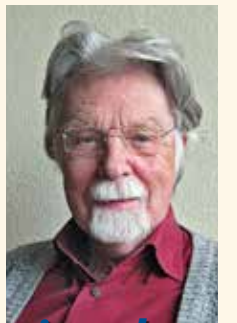
De aarde als de tuin van God?

Op microniveau: persoonlijk betekent dat, dat ik vanuit de verantwoordelijkheid voor het behoud van natuur en milieu bewust let op eenvoudig te realiseren, praktische zaken als in huis toepassen van energiebesparende maatregelen, het afval beperken, bewust kopen etc.

Op macroniveau: we leven in een welvaarend, goed geordend en georganiseerd land. We hebben technische oplossingen die goed aansluiten op het natuurlijke systeem. Een crisis als nu met de oorlog in Oekraïne kan daar echter zomaar verandering in brengen. Een hele infrastructuur wordt vernietigd. Daarom is vrede in een land zo ontzettend belangrijk. Een kostbaar goed waar we zuinig op moeten zijn. Als aan die voorwaarde is voldaan, ligt de mogelijkheid open om hoogwaardige middelen en technieken te gaan inzetten.

Wat is schepping

Waar denkt u aan bij deze vraag? Aan bloeiende narcissen in ons dorp? Aan de verwoestende regenbuien van een paar maanden geleden? En is de Covid-pandemie een deel van de schepping?

Overweging door ds. Barend Drewes

In het Oude Testament wordt 'schemen' alleen in verband met God gebruikt. Wat is dat dan: 'schemen'? Het begin van een antwoord vinden we in het eerste hoofdstuk van de bijbel, in Genesis 1. Dit poëtische verhaal begint met: 'In het begin schiep God de hemel en de aarde'. Maar dan, hoe deed Hij dat? Allereerst door de confrontatie aan te gaan met duisternis en met chaotische, dodelijke wateren oftewel de 'oervloed'. God zegt: "Laat er licht zijn" en er was licht. God zag dat het licht goed was (Genesis 1:3,4). Maar is de duisternis dan helemaal verdwenen? Nee, God geeft die teruggedrongen duisternis de naam en functie van 'nacht'. Maar het woord 'goed' valt niet in dit verband.

Zo spreekt God ook tegen de chaotische wateren. Die worden teruggedrongen, zodat de hemelkoepel en de aarde kunnen verschijnen. Maar aan de rand mag de getemde oervloed als zee bestaan. Schepping is dus in dit verhaal, onder andere, teruggedringen van duisternis door het licht en teruggedringen van de chaotische watermassa's, zodat een plek om op te leven verschijnt.

Maar de schepping behoudt donkere kanten, die vormen 'het bittere raadsel van de goede schepping' (een treffende titel van een publicatie jaren geleden). Donkere kanten manifesteren zich nog in onze werkelijkheid. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de chaos van de Covid-pandemie. En roepen wij zelf als het ware de oervloed niet weer op, door de manier waarop wij met

de aarde omgaan? Zo roept dit oude verhaal ons op om duisternis en chaos onder ogen te zien en ook te bedwingen – de Schepper dankend, die niet ophoudt Schepper en Bevrijder te zijn.

Ik kan niet nalaten u nog even mee te nemen naar twee andere bijbelteksten. In het boek Exodus lezen we bij de uittocht uit de Egyptische slavernij dat de zee bedwongen wordt, zodat Israël met droge voeten over kan steken (Exodus 14:21,22.). In het laatste bijbelboek met de titel Openbaring lezen we in visionaire taal over een nieuwe hemel en een nieuwe aarde: 'en de zee is er niet meer', en ook 'en de nacht zal er niet meer zijn' (Openbaring 21:1, 25). Een oproep om met dit hoopvolle perspectief te leven.

Het lijkt me goed om over dit alles na te denken, als we te maken krijgen met de donkere kanten van onze werkelijkheid. Duisternis en bedreigende chaos zullen niet het laatste woord hebben. En: we mogen het schone en het goede van de schepping beleven in bloeiende tuinen en in vruchtbare akkers – en vooral in het in vrede leven met elkaar en met de natuur. En met alle pogingen in die richting. Zo vieren we de schepping!

P.S. Ook nog maar even dit: Genesis 1 is dus geen historisch verslag, dat allerlei studie naar het ontstaan van onze aardbol overbodig maakt. Het bevat een visie op onze wereld, een belijdenis, zo u wilt.

Eerste Heilige Communie

Op zondag 19 juni zullen zes communicantjes hun Eerste H. Communie ontvangen in de H. Willibrordkerk! We zijn blij dat ze deze weg van het geloof gaan. Op Palmzondag 10 april hebben zij zich voorgesteld aan de parochianen en hebben zij meegegaan in de Palmpasenprocessie. We wensen de werkgroep en de communicanten een heel mooie voorbereidingstijd toe!

Diaken Peter Winnubst

Foto Els van Leuken

Vlnr. Thijs, Rafael, Antoni en Claire. Daisy en Charlotte waren er niet bij.

Goede opbrengst voor Malawi

Woensdag 6 april, tijdens de laatste bijeenkomst van 'Samen aan tafel', gaf Kees Heijkoop van de parochiële MOV een toelichting op het Vastenactieproject dat de parochie H. Augustinus voor 3 jaar heeft geadopteerd. Het gaat om het bouwen van personeelsverblijven bij het Pirimiti Community Hospital in Zomba, Malawi. De collecte na afloop van de maaltijd bracht € 200,30 op. Hartelijk dank aan de 22 aanwezigen!

Els van Leuken

Heiligen in het tongewelf

In 2017 schreef Jos Hilhorst een artikel over de heiligen die genoemd worden in het tongewelf van de H. Willibrordkerk. Jos was een van de voorzitters van het bestuur van de parochie H. Willibrord. Hij overleed plotseling op 27 september 2020, op 86-jarige leeftijd. Nu de kerk zo mooi is opgeknapt, wil ik in de komende nummers de aandacht vestigen op het bijzondere tongewelf en de zestien heiligen die genoemd worden.

Els van Leuken

Wij gedenken...

...Jacoba Wilhelmina Maria (Coby)

Lubbe-Scholtes, weduwe van Kees Lubbe, moeder en oma. Coby werd op 4 oktober 1931 in Naaldwijk geboren en overleed op 28 februari in Noordwijk. De uitvaartviering vond plaats op vrijdag 4 maart in de H. Willibrordkerk, waarna Coby op het parochiekerkhof bij haar man is begraven.

...Trijntje Adriana (Thea) van Box-

tel-Speksnijder, echtgenote, (schoon) moeder en oma. Thea werd op 15 januari 1949 in Gouda geboren en overleed op 27 februari. De uitvaartdienst vond plaats op zaterdag 5 maart in de H. Willibrordkerk, waarna Thea werd begeleid naar haar laatste rustplaats op het parochiekerkhof.

...Johanna Catharina (Jo) Schrader-

Driessen, weduwe van Hendrikus Cornelis Schrader, moeder en (over)grootmoeder. Jo werd op 23 december 1923 in Leiden geboren en overleed op 17 maart. De uitvaartdienst is gehouden op donderdag 24 maart in de H. Willibrordkerk, waarna Jo is begraven op het parochiekerkhof.

Mogen deze lieve doden rusten in Gods licht en vrede.

...Cornelis Johannes (Kees) van der

Wardt, echtgenoot, vader en opa. Kees werd op 4 april 1938 in Eemnes geboren en overleed op 25 maart. Zijn uitvaartdienst is op vrijdag 1 april gehouden in de H. Willibrordkerk, waarna Kees is begraven op het kerkhof bij de kerk.

...Ludovica Maria Gerarda (Wies)

Vollebregt-Elshof, weduwe van Wim Vollebregt, eerder weduwe van Frans Bresser, moeder en (over)grootmoeder. Wies werd op 1 mei 1931 geboren en overleed op 30 maart. Op dinsdag 5 april hebben de afscheidsbijeenkomst en de begrafenis in familiekring plaatsgevonden.

...Petrus Johannes (Piet) Sassen,

weduwnaar van Bets Sassen-Pieterse, vader en (over)grootvader. Piet werd op 21 februari 1929 in Leiden geboren en overleed daar op 4 april. De afscheidsdienst vond plaats op zaterdag 9 april in de H. Willibrordkerk, waarna Piet is bijgezet in het familiegraf op begraafplaats Rhijnhof te Leiden.

Heiligenverklaring Titus Brandsma 15 mei

Titus Brandsma werd in 1881 in Oegeklooster bij Bolsward geboren. Hij trad in bij de Karmelieten en werd bekend als katholiek onderwijsman, journalist, pleitbezorger van het Fries en hoogleraar Filosofie en Mystiek aan de pas opgerichte Katholieke Universiteit van Nijmegen.

Al vroeg in de jaren '30 was hij openlijk kritisch over het opkomende Duitse nationaalsocialisme en Jodenvervolgingen. Als bisschoppelijk adviseur voor de katholieke media keerde hij zich tijdens de Tweede Wereldoorlog principieel tegen de inbreuk op persvrijheid door het Nazi-bewind. Een openlijke verzetsactie, met steun van de R.-k. Kerk, leidde op 19 januari 1942 tot zijn arrestatie door de Duitse bezetter en gevangenschap in het concentratiekamp Dachau. Daar kwam hij op 26 juli 1942 om het leven. Vanwege zijn heldhaftig optreden, diepmenselijke bewogenheid en marteldood verklaarde paus Johannes Paulus II hem in 1985 zalig. Paus Franciscus erkende op 25 november 2021 een medisch wonder op voorspraak van Titus Brandsma, waarmee de weg naar heiligverklaring vrij was.

Heiligverklaring

De heiligverklaring door paus Franciscus laat zien hoe belangrijk de boodschap van pater Titus Brandsma is en blijft. Op vrijdag 4 maart heeft paus Franciscus bekendgemaakt dat op 15 mei de zalige Titus Brandsma heilig zal worden verklaard. Titus Brandsma's vele activiteiten voor Kerk en samenleving, zijn principiële verzet tegens het nazisme en zijn martelaarsdood in het concentratiekamp Dachau getuigen van zijn rotsvast geloof en intense betrokkenheid met medemens. Hij was een inspiratiebron voor velen. Voor de internationale Karmel Orde is pater Titus een van hun belangrijkste 20ste-eeuwse leden die wordt heilig verklaard.

De Nederlandse kerkprovincie zal met drie afgevaardigden vertegenwoordigd zijn bij de plechtigheid in Rome. Kardi-

naal Eijk vertegenwoordigt Nederland als metropoliet van de kerkprovincie. Bisschop Van den Hout van Groningen-Leeuwarden en bisschop De Korte van 's-Hertogenbosch vertegenwoordigen de bisdommen waar Titus Brandsma is geboren (Oegeklooster, Friesland) en tijdens zijn leven woonde en werkte (Oss en Nijmegen). Vanuit deze twee bisdommen worden in samenwerking met de orde van de Karmelieten, waartoe Titus Brandsma behoorde, verschillende gedenkactiviteiten voorbereid in het kader van de heiligverklaring.

Kardinaal Eijk noemt de heiligverklaring van pater Titus Brandsma in een reactie op rkkerk.nl "een bijzonder en groots moment in de Nederlandse kerkgeschiedenis". Bisschop Van den Hout noemt zijn betekenis voor de Friese taalemanicipatie en de katholieke traditie in het noorden en zegt: "De manier waarop hij tijdens de Tweede Wereldoorlog onverschrokken de waarheid verkondigde en dat uiteindelijk met de dood moest bekopen, is een oproep aan ons vandaag om te kiezen voor het goede en het heilige." Bisschop De Korte geeft aan dat de heiligverklaring onder meer zal worden gevierd met een viering in de Sint-Jan in Den Bosch.

"Titus Brandsma heeft getuigd van de waarheid van Gods liefde en duidelijk gemaakt dat een mens door haat en geweld ten diepste ontrouw is aan zijn of haar menselijke waardigheid", zegt bisschop Van den Hende, Rotterdam, voorzitter bisschoppenconferentie. "De heiligverklaring door paus Franciscus laat onder meer zien hoe belangrijk de bood-

schap van pater Titus Brandsma is en blijft. Ik hoop dat het getuigenis van pater Titus ook nu inspireert en bemoedigt om trouw te blijven in liefde en geloof aan de waardigheid die wij als mens van God hebben gekregen."

Naar Rome

Op initiatief van de bisdommen 's-Hertogenbosch en Groningen-Leeuwarden biedt bedevaartorganisatie Huis voor de Pelgrim een reis naar Rome aan voor iedereen die de heiligverklaring wil bijwonen.

Belangstellenden uit heel Nederland kunnen de heiligverklaring bijwonen. Er wordt een vierdaagse-vliegreis naar Rome aangeboden van **vrijdag 13 mei tot en met maandag 16 mei**. Aan de voorbereiding van het programma is al geruime tijd gewerkt. Pater Titus Brandsma wordt samen met nog enkele anderen door paus Franciscus heilig verklaard tijdens de eucharistieviering van zondag 15 mei in de Sint-Pietersbasiliek of op het Sint-Pietersplein.

Op zaterdag 14 mei is er voor deelnemers aan de reis een internationale vigilieviering in Rome gewijd aan Titus Brandsma.

Op zeer korte termijn wordt meer duidelijk over het programma.

Geïnteresseerden die graag op de hoogte blijven kunnen zich voor meer informatie aanmelden via info@huisvoordepelgrim.nl.

Bron: Bisdommen Rotterdam en Den Bosch, rkkerk.nl

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken G. Brink, tel. 06 30 78 03 64, e-mail: diakenbrink@gmail.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, kapelaan B. Plavčič, tel. 06 43 51 45 95, e-mail: borisplavcic@hotmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl

Beheercommissie: Elly Eilers, e-mail: keilers@casema.nl

Pastoraatgroep: tel. 071 - 517 47 99, e-mail: vanleukenels@gmail.com
Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur

Bankrekening voor kerkbijdragen en misintenties:
NL95 RABO 0138 4020 19

www.willibrordoegstgeest.nl

Meezingen bij de intrededienst van ds. Richtsje Abma

Op 8 mei wordt onze nieuw beroepen predikant ds. Richtsje Abma verbonden aan onze gemeente in

Afscheid als voorzitter en ambtsdrager

In de kerkenraadsvergadering van 6 maart jl. heb ik meegedeeld dat ik, na vier bijzondere en intensieve jaren, ga stoppen als voorzitter en als ambtsdrager in onze gemeente. Een lastig besluit, dat ik tegelijk met volle overtuiging heb genomen. Om een goede overdracht mogelijk te maken, heb ik aangegeven tot de zomervakantie door te willen gaan. De komende periode gaan het breed moderamen en de Kerkenraad het profiel opstellen voor de nieuwe voorzitter. Mocht u ideeën hiervoor hebben, dan zijn die van harte welkom. U kunt ze sturen aan onze scriba: scribapgo@pgoegstgeest.nl. Voor dit moment kijk ik graag vooruit en hoop u de komende periode weer te mogen ontmoeten en samen te blijven werken in onze bezielde geloofsgemeenschap.

Marien den Boer,
voorzitter Kerkenraad

een dienst in de Regenboogkerk om 14.30 uur. Deze zondag heeft de naam 'Jubilate' en omdat deze intrede ook een feestelijke gebeurtenis is, wil ik graag het 'Jubilate Deo' van Peter Anglea zingen in deze dienst. Dit stuk heeft de cantorij met gastzangers eerder uitgevoerd op de startzondag in 2019. Het is een swingend en feestelijk stuk. Heeft u zin om mee te zingen? Dat kan! De repetities voor dit stuk zullen zijn op woensdag 20 april en woensdag 27 april om 20.00 uur in de Regenboogkerk en op zaterdag 7 mei om 16.00 uur (ook in de Regenboogkerk)

Er zijn partituren en studiemidi's beschikbaar. U kunt zich aanmelden bij paulineverkerk@xs4all.nl of 071 - 517 36 22. Graag tot zings!

Pauline Verkerk

Gemeenteavond, maandag 30 mei a.s.

Op maandag 30 mei a.s. zal om 20.00 uur in de Regenboogkerk een gemeenteavond plaatsvinden. Nu we weer fysiek bij elkaar mogen komen, kijken we ernaar uit weer veel mensen te ontmoeten. De avond staat in het licht van kennismaken. Kennismaken met de Nieuwe Bijbelvertaling 2021 (NBV21) en met onze nieuwe predikant Richtsje Abma. Op advies van de Taakgroep Eredienst en Kerkmuziek heeft de Kerkenraad ingestemd met het gaan gebruiken van de NBV21. Het eerste gedeelte van de avond zal deze vertaling worden geïntroduceerd. Na de pauze is er tijd om nader kennis te maken met Richtsje Abma. Na afloop ontmoeten we elkaar bij een hapje en een drankje. We hopen op een grote opkomst!

Namens de Kerkenraad,

Maureen van den Brink,
scriba

Emmaüswandeling

Afgelopen winter hebben we opnieuw een wandeling georganiseerd. Na de vorige twee keer was de opkomst nu iets minder. Van alle deelnemers hebben we heel goede reacties ontvangen. Tijdens het lopen kun je elkaar beter leren kennen en kom je er soms achter dat de ander met dezelfde vragen worstelt. Daarin voel je de verbinding. Het thema was deze keer: 'Dicht op de huid', ook kon je samen op pad met een Psalm. De deelnemers hebben aangegeven dat ze dit nog wel een keer willen doen. Er zijn ook blijvende contacten ontstaan. We zijn van plan om in de zomer opnieuw een Emmaüswandeling te organiseren. Houd de berichtgeving in de gaten. Namens het team Onderling Pastoraat,

Jeanne Taal

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: M. (Marien) den Boer, Grunerielaan 2, 2343 AM Oegstgeest, tel. 06 - 41 36 82 46, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest: NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: WereldDiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest.
Telefoon (tijdens kantooruren): 06 - 15 21 66 50.
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Administratie en reservering / verhuur van zalen in Regenboogkerk, Groene Kerk en Willibrords Erf
Bezoek alleen na afspraak via telefoon of e-mail, zie boven.
Ledenadministratie
e-mail: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl;
bezoek mogelijk op dinsdag van 10 - 12 uur.

GEBOUWEN

Regenboogkerk:
Mauritslaan 12,
2341 EM Oegstgeest

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

Diaconale steun voor de kerk op Samos via Steun ZWO

Door de reizen met gemeenteleden van de PGO en andere kerken uit Oegstgeest naar Patmos en Samos is een mooi contact met de Grieks-orthodoxe kerk op Samos ontstaan. Van 2018 t/m 2020 waren er duizenden vluchtelingen op Samos. De kerk op Samos hielp vluchtelingen met stille hulp. Dat was spannend omdat de bewoners van Samos zelf ook leden onder de economische crisis die in Griekenland heerste. Inmiddels zijn daar de gevolgen van de coronacrisis voor het toerisme op Samos bij gekomen. De vluchtelingenstroom volgt inmiddels een andere route (via Lesbos en via het vaste land). De diaconale hulp is nu vooral gericht op mensen met een heel laag inkomen die voor medische zorg of voor scholing van het eiland naar het vasteland moeten. Tegelijkertijd blijft de aandacht voor vluchtelingen in Griekenland nodig, juist voor degenen die om allerlei redenen hun plek nog niet gevonden hebben. Een delegatie van de Nederlandse Raad van Kerken (RvK) bracht afgelopen maart een bezoek aan Griekenland.

Na een week van waarnemingen en gesprekken met Griekse kerkleiders, medewerkers van ngo's, functionarissen, journalisten en vooral ook vluchte-

lingen zelf, nam de delegatie enkele belangrijke conclusies mee naar Nederland.

- De juridische bijstand voor mensen die vastlopen in het asielsysteem is verminderd, maar er is wel grote behoefte aan.
- Contact tussen vluchtelingen en de Griekse samenleving helpt bij integratie.
- Vluchtelingen kunnen na afwijzing van hun aanvraag geen kant meer op en blijven verstoken van hulp en enige vorm van perspectief.
- Voor nieuwkomers is goed onderwijs en job coaching nodig.
- Kerken spelen een belangrijke rol in de hulpverlening en dragen bij aan draagvlak voor integratie van nieuwkomers. Via parochies en gemeenten zijn ze

V.l.n.r.: Ds. Aart Verbrug, Father Sotirios (van het bisdom Samos en Ikaria) en Dienneke van Os.

goed geworteld in de samenleving. De RvK heeft het rapport van dat bezoek aan de Tweede Kamer aangeboden.

De afgelopen jaren hebben we vanuit de PGO regelmatig giften ontvangen en meer dan € 20.000 over kunnen maken naar Samos. De Taakgroep Diaconie heeft de giften 4 jaar lang beheerd. Op verzoek van de Taakgroep Diaconie hebben we het Patmos-Samos Fonds (PSF) nu ondergebracht bij de stichting Steun-ZWO (<https://www.steun-zwo.nl>). Steun-ZWO is voortgekomen uit het werk van Zending, WereldDiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking en heeft als doel kleinere fondsen en projecten te beheren. Via de stichting Steun-ZWO hebben we met Pasen 2022 weer een gift van € 2500 over kunnen maken. Als u wilt helpen om dit mogelijk te blijven maken kunt u een bijdrage overmaken naar bankrekeningnummer: NL21 ABNA 0466 5930 74 t.n.v. Stichting Steun-ZWO, Patmos-Samos Fonds. Giften voor het PSF zijn aftrekbaar bij uw belastingaangifte (ANBI-status). De informatie over het PSF staat ook op de website van Steun-ZWO. Ondertussen maken we plannen voor een volgende reis naar Patmos. Voor info kunt u mailen naar Dienneke van Os: davanos@icloud.com.

Ds. Aart Verbrug

Jaarlijkse fondsenwerving Diaconaat & Zending

Geïnspireerd door Jezus Christus beschouwt de Protestantse Gemeente Oegstgeest delen als de kern van het christelijk geloof. Het delen van onze tijd, energie, aandacht en middelen. Niet alleen met elkaar, maar ook met mensen buiten onze gemeente, zowel in Nederland: binnenlands diaconaat, als elders in de wereld: werelddiaconaat en zending. De Taakgroep Diaconaat & Zending draagt binnen en buiten de gemeen-

te namens u zorg voor hulp aan mensen in moeilijke omstandigheden. Ook voor 2022 zijn wij afhankelijk van uw financiële bijdrage om hulp en bijstand te bieden, daar waar dat nodig is. In de week van 25 april ontvangt u bericht over de jaarlijkse fondsenwerving.

Namens de Taakgroep Diaconaat & Zending,
Martine Delver,
voorzitter

www.pgoegstgeest.nl

COLLECTEN

Tekst : Maureen van den Brink

24 april – Werelddiaconaat: Libanon, kansen voor jongeren in achterstandswijken

In overvolle en arme wijken in Beiroet zijn de problemen niet te overzien. Geweld, verslaving, criminaliteit, werkloosheid en gebrek aan goed onderwijs ontnemen de jongeren die er wonen elk perspectief op een betere toekomst. Kerk in Actie steunt het werk van het Manara Youth Center van Youth for Christ.

1 mei – Edukans: Onderwijs, de kans van je leven!

Edukans werkt aan grote én kleine onderwijsprojecten voor kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden. Zij zorgen voor goed opgeleide leraren, veilige scholen, betrokken ouders en passende beroepsopleidingen.

8 mei – Noodhulp: Nigeria, noodhulp en werken aan vrede

In het noorden van Nigeria zijn ruim twee miljoen christenen en moslims op de vlucht voor geweld in eigen land. Een deel van hen wordt opgevangen in vluchtelingenkampen, maar de meesten zijn terechtgekomen in dorpen waar de inwoners zelf al nauwelijks rond kunnen komen. Nigeriaanse kerken steunen de vluchtelingen op hun nieuwe plek, maar ook bij een mogelijke terugkeer en het verwerken van trauma's.

15 mei – Binnenlands diaconaat: op adem komen in De Glind

Het dorp De Glind is een veilige haven voor kwetsbare uithuisgeplaatste kinderen en jongeren. Zij kunnen in deze hechte dorpsgemeenschap herstellen van hun trauma's, weer gewoon kind zijn en jongeren kunnen er werken aan hun toekomst.

22 mei – Missionair Werk: oog voor kinderen in pioniersplekken

Kenmerkend voor pioniersplekken van de Protestantse Kerk in Nederland is dat zij aansluiting zoeken bij de leefwereld van de bezoekers door het evangelie te delen op een manier die bij hen past. Zo hebben kinderen bij pioniersplek Het Badhuis in Zwijndrecht hun eigen plek, is er alle ruimte voor gezelligheid, leuke activiteiten en goede gesprekken.

Pensionering pastoraal werker en coördinator van de Activiteiten Vrijzinnige Protestant Leiden-Oegstgeest

Gerrie Kooijman gaat deze zomer met pensioen en neemt zaterdagmiddag 21 mei afscheid in het Dorpscentrum in Oegstgeest. In de acht jaren dat zij werkzaam is geweest is de VVP Leiden-Oegstgeest onder haar leiding opgeheven en heeft zij nog 5 jaar de coördinatie van de Activiteiten Vrijzinnige Protestant op zich genomen, waarvan zij verslag deed in het Leids Kerkblad. Met haar vertrek komt er definitief een einde aan de georganiseerde Vrijzinnigheid in Leiden-Oegstgeest.

Activiteiten Vrijzinnige Protestant

De initiatiefgroep Activiteiten Vrijzinnige Protestant (AVP) organiseert door het jaar heen een aantal activiteiten op zondagmiddag en door de week, ZIN op Zondag en ZIN door de Week genoemd.

Gespreksgroepen Literatuur & Religie

Vijf tot zes keer per jaar wordt gezamenlijk een roman gelezen en besproken waarin religie, godsdienst of levensbeschouwing uit verschillende landen een belangrijke rol spelen.

Locatie: Dorpscentrum

Data: maandag 9 mei, 20.00-22.00 uur; dinsdag 10 mei, 14.30-16.30 uur

Drieluik 'Zin' – deel 3

Lezing & Gesprek: het verlangen naar zin door Hans Alma

Op donderdagavond 19 mei bespreekt Hans Alma bespreekt kerngedachten uit haar boek *Het verlangen naar zin*. In dit boek ontwikkelt zij een nieuwe visie op zingeving en levensbeschouwing. De nadruk ligt op het aandachtig en verbeeldingsvol onderzoeken wat de wereld te bieden heeft. In haar lezing gaat zij vooral in op de vraag hoe we ruimte creëren voor aandacht, compassie en zorg, zeker in deze met corona geconfronteerde tijd. En hoe houden we onze (her)waardering van zorg vast bij het streven naar economisch herstel? Zij legt vanuit deze vragen een verbinding tussen haar boek en de actuele situatie.

Hans Alma is bijzonder hoogleraar Religieus Humanisme en Compassie aan

de VU en is gasthoogleraar Hedendaags Humanisme aan de Vrije Universiteit Brussel. Deze lezing wordt aangeboden door de AVP en PGO.

Locatie: Dorpscentrum

Richtbedrag: € 5.

Info/aanmelding: Gerrie Kooijman-van Andel, gerriekooijmanva@outlook.com of 06 - 18 39 26 04

Voortgang Activiteiten na de zomer van 2022

Marjan Driessen, emeritus predikant van de voormalige VVP en Harm Bosscher, lid van de voormalige VVP, zijn bereid deze activiteiten in de komende jaren als vrijwilliger te blijven uitvoeren. De intentie is dat deze activiteiten zullen worden ondergebracht bij de Protestantse Gemeente Oegstgeest. Het betreft de volgende activiteiten:

Gespreksgroepen Literatuur & Religie

Zie hiernaast.

Gespreksgroep over Theologie

Vijf tot zes keer per jaar wordt gezamenlijk een meestal recent verschenen theologisch boek gelezen en besproken waarbij de gespreksleider zo mogelijk een theoloog is.

Lezingen over theologische boeken

Ongeveer tweemaal per jaar zal een lezing over theologie, religie, zingeving worden verzorgd. Daarbij wordt soms gebruik gemaakt van het aanbod 'Vrijzinnig Perspectief' van de landelijke Vereniging van Vrijzinnige Protestant, de VVP.

Paasviering met de bewoners van Gemiva Tilly Koenenlaan

Eindelijk na een lange coronastop mochten we weer bij elkaar komen voor een paasviering met de bewoners van de Tilly Koenen op donderdagavond 7 april in Wilibrords Erf.

Wat hebben we dit gemist. We hadden een heel mooie avond: het paasverhaal werd in beeld gebracht, er werd gezongen en er was een hapje en drankje. Het was heel fijn dit weer te kunnen doen.

Selma Poppe en Nel Kortlever

Wij gedenken...

9 febr.	dhr. Hendrik (Henk) Hortensius	93 j.
20 febr.	mevr. Adriana Magdalena de Niet	86 j.
25 febr.	mevr. Cornelia van Loon-Duiker	96 j.
25 mrt.	mevr. Petronella Aafke Geertruida Koegler-Bakker	89 j.

Zie voor de gedachtenis:
www.pgoegstgeest.nl

Wilt u het 'in memoriam' graag op papier ontvangen, neem dan contact op met de scriba van de Kerkenraad, en zij zorgt dat u de tekst via de post krijgt toegestuurd.

ACTIVITEITEN VRIJZINNIGE PROTESTANTEN

Herkomst van het christendom

De cultuurgeschiedenis van het christendom is de vertelling van onze herkomst. Door de eeuwen heen heeft het christendom een stempel gezet op de cultuur. Het moderne verlichtingsdenken is een cruciale stap geweest in de ontwikkeling van de theologie. De dogmatiek kon geen onaantastbare positie meer hebben. De reformatie zal niet de laatste hervormingsbeweging zijn van het christendom. Geen enkele verwoording van het religieuze is definitief. De huidige secularisatie betekent daarom niet een verdwijning van het religieuze.

Opkomend christendom

Het opkomende christendom heeft zich gevormd vanuit het jodendom in confrontatie met de omringende Grieks-hellenistische cultuur. Er werden elementen opgenomen uit de joodse traditie en uit de heidense achtergrond. Vanaf de tweede eeuw heeft het Griekse filosofische denken invloed gehad op het christelijke denken. Daarbij werd gebruik gemaakt van Grieks-filosofische begrippen. De grens van het jodendom werd door het christendom overschreden. Dat leidde er ten slotte toe dat joden-christenen en heiden-christenen uiteen groeiden. Het christendom bestond uiteindelijk alleen uit gelovige heidenen.

De vroege kerk

Eerst was er weinig reden om de beweging van de volgelingen van Jezus van Nazareth tot kerk uit te bouwen. Men leefde immers in de verwachting van de wederkomst van Jezus na zijn dood.

Toen die echter uitbleef, ontstond er toch een vorm van kerk-zijn onder leiding van een bisschop. Voor de bijeenkomsten van de vroege christenen werd het joodse begrip synagoge vervangen door het Griekse woord ekklesia. De band met het jodendom werd niet doorsneden. Men koos voor continuïteit met het Oude Testament, maar wel christelijk geïnterpreteerd. Het christendom kon met de toewijding van God naar de wereld meer bieden dan de onverschilligheid van de heidense goden.

Het Nieuwe Testament

Een alles bepalende vraag was of ook gelovige heiden-christenen welkom waren in de vroege kerk. Of zij dan eerst joods moesten worden. Of zij zich moesten laten besnijden en zich aan de wet moesten houden. Joden-christenen vonden dat noodzakelijk. Paulus vond dat niet nodig, schreef hij in zijn brieven aan de geloofsgemeenschappen van joden-christenen en heiden-christenen. De evangeliën ontstonden later. De schrijvers ervan maakten geen verschil tussen historische feiten en godsdienstige duiding. Het Nieuwe Testament vormt met de verschillende vormen van spiritualiteit geen eenheid.

Harm Bosscher

Uit: 'De vertelling van onze herkomst' door Wouter Slob, in *'Levensduiding in het licht van transcendentie.'*

Wouter Slob

Vrijzinnige Protestant

Mw. Gerrie Kooijman-van Andel, **Pastoraal werker en Coördinator Activiteiten**, Prinses Irenelaan 19, 2341 TP Oegstgeest, 06-18392604, gerriekooijmanva@outlook.com, Mw. S. Nielen, **secretariële ondersteuning Pastoraat en Activiteiten**, Duinzichtstraat 13A, 2341 BW Oegstgeest, 071-5156187, snienel@xs4all.nl. Stichting Vrijzinnig-Protestants Steunfonds heeft een ANBI-status. Graag uw vrijwillige bijdrage op: banknummer NL73 ABNA 0644 3486 15. E-mail: info@nieuwvrijzinnig.nl

www.nieuwvrijzinnig.nl

GEREFORMEERDE KERK VRIJGEMAAKT

Kent u die prachtige filmpjes en de organisatie *Just dig it*? Van deze organisatie word ik altijd hoopvol. Het is niet te laat, door je schep op te nemen en te graven kan de aarde afkoelen. Op hun site hebben ze het over 'bunds' of 'earth-smiles', halvemaaanvormige kuilen die regenwater opvangen en zo de grond vergroenen. De aarde ademt weer. Op de beelden zie je vanuit de lucht de aarde vergroenen en tot leven komen. Alsof alles even in pauzestand staat en dan opgelucht ademhaalt. Wat maken we er een potje van op aarde. Alles wat we cadeau gekregen hebben, lijken we weg te gooien en niet te waarderen. We putten onze aarde uit, maken elkaar kapot, mishandelen onze dieren en planten. Van de beelden in het nieuws worden we verdrietig. Is dit tij te keren?

Toen Jezus naar de hemel ging, sprak hij met zijn leerlingen. Er staat zelfs dat Hij precies vertelde wat ze moesten doen. Ze gingen terug naar Jeruzalem, naar het huis waar ze steeds samenkwamen. Gelukkig zijn ze daar niet gebleven. Uit zichzelf zouden ze misschien nooit zijn gegaan, maar gedreven door de Heilige Geest vertelden ze, in allerlei talen, over Jezus. De redder van de wereld. *Alles* wat kapot is gegaan, beschadigd, uitgeput en mishandeld, Hij kwam om dat al-

les te maken. Te helen, te verbeteren en te redden. Dat blijft hoop geven.

De afgelopen weken plantte ik bonen met mijn groep 4. Na het ontkiemen gingen er mini bonenplantjes de grond in. De verwondering op de gezichten dat er in zo'n korte tijd een heel nieuw plantje ontstaat! Niet alle bonen kwamen uit. We leerden de gebrokenheid van het aardse bestaan. En toch ... niet stil blijven zitten, blijven planten, blijven vertellen. Want het zaadje van het geloof dat Jezus plant, kan uitgroeien tot een sterke boom. Met takken waar een ander zich aan op kan trekken. Laat je niet neerslaan door alle negatieve nieuwsberichten. Er is altijd iets te doen, al is het klein. Zorg voor je naasten, zorg voor de natuur en zorg voor jezelf. Door je te laten vullen met zijn Geest. Dat geeft bovennatuurlijke groene energie.

Jezus zal terugkomen op de wolken, ook dat vertelde Hij. Er zullen een nieuwe aarde en nieuwe hemel komen waar alles volmaakt zal zijn. Dan zullen er vele 'earthsmiles' zijn, ook op onze gezichten. Tot die tijd, in navolging van de leerlingen van Jezus, graven we door. Op onze eigen manieren, in onze eigen omgeving met de talenten die ons gegeven zijn. Laat de Geest maar regenen. *Let it rain, Lord! We'll just dig it.* Thera de Vries-Noordhuis

Gereformeerde Kerk vrijgemaakt Oegstgeest

Erediensten/Samenkomsten: zie ook bij NGK Duinzigtcollege, Wijtenbachweg 23
Predikant: vacature

Contactadres: Thera de Vries-Noordhuis,
e-mail: thera_noordhuis@hotmail.com
Scriba: Franca Koning
e-mail: scriba@gkvoegstgeest.nl

www.gkvoegstgeest.nl

NEDERLANDS GEREFORMEERDE KERK

Omgaan met de schepping

In onze kerk bestaat een groepje dat na deelname op 6 november 2021 aan de klimaatmars in Amsterdam twee keer bij elkaar is geweest. We voerden boeiende en bemoedigende gesprekken rondom onze betrokkenheid bij en onze zorgen voor de schepping. Op 12 april deden we mee aan een boeiend webinar van Groenekerken.nl over het thema 'Pasen: een vernieuwde en/of nieuwe schepping' – met Jan Wolsheimer van Missie Nederland. De komende maand gaan wij over dit webinar met elkaar in gesprek. Zie ook pagina 16 over het webinar *God als tuinier*. Jan Baronner

Waarom zou je nog naar de kerk gaan?

Corona heeft de vanzelfsprekendheid misschien wel uit je kerkgang gehaald, of je bent de binding met de hele gemeente wat verloren. Misschien voel je je wel verbonden met de leden van je kring, maar heeft de kerkdienst je niet zoveel meer te zeggen. De komende tijd gaan kringen hierover aan de hand van bijbelstudie-/gespreksmateriaal in gesprek. Hoe zit je in de kerk? Als consument of

participant? Wat kan een kerkdienst bieden wat een kring niet biedt? En welke gewoontes zijn goed om te onderhouden om je geloof levend te houden? De contactpersonen hebben een toerustingsavond kunnen meemaken. Namens de werkgroep Gemeentebouw, Rebekka van Munster

Gemeentevergadering

Onlangs werd in de gemeentevergadering verder gesproken over het samenwerken en het proces van eenwording met de GKv. Ook de financiën stonden op de agenda. Pauline Bos-van der Wel
Interim scriba NGK Oegstgeest e.o.

Pastoraat

Op 30 maart hebben de pastoraal bezoekers nieuwe gespreksvaardigheden geoefend, om zo op een prettige manier nog meer de diepte in te kunnen gaan. Het was heel inspirerend. Er is een werkgroep gevormd, uit NGK én GKv, die de vormgeving van het pastoraat in de gezamenlijke nieuwe gemeente gaat onderzoeken. Alice Siepeling

Paasbrunch en stormbaan

Na de kerkdienst op Pasen deelden we met elkaar meegebrachte heerlijkheden tijdens een gezellige paasbrunch. Fijn dat dit na twee jaar weer mogelijk was! Zo konden bestaande en nieuwe contacten worden versterkt c.q. gelegd. Daarna was er voor de sportievelingen een stormbaan (!) in de tuin van de Rehobothkerk en een springkussen voor de kinderen.

Hester den Oudsten
en de werkgroep Kennismaking en Ontmoeting

Nederlands Gereformeerde Kerk Oegst geest e.o.

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wijtenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld, Oude Rijnsburgerweg 54, 2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60,
e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Pastoraal werker: Alice Siepeling

e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wouter Pieper, e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl, tel. 06 - 41 81 74 04
Interim scriba Pauline Bos-van der Wel, e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

www.ngkoegstgeest.nl

Filmbespreking

Sommige rampen gebeuren recht onder onze ogen of boven ons. We zien het liever niet en gaan rustig door met ons leventje. Dit actuele thema is het onderwerp van de wrange comedy *Don't look up*. Vooral jongeren gaan graag in discussie over deze populaire Netflixfilm. De film verandert geleidelijk van luchtige comedy in onconventionele rampenfilm en zet je zo bewust op het verkeerde been. Adam McKay maakte deze film in 2021 (met in 2022 een Oscarnominatie). De sterrencast bestaat uit o.a. Leonardo DiCaprio, Jennifer Lawrence, Meryl Streep, Kate Blanchett, Ariana Grande en Timoté Chamalet.

In de film zien we twee Amerikaanse astronomen die de mensheid er tevergeefs van proberen te overtuigen dat er een allesvernietigende komeet op de aarde afkomt. Hiervoor maken zij een mediatoer en dringen aan op maatregelen. Maar de waarschuwingen, met wetenschappelijke feiten erbij, worden niet serieus genomen. Zowel media als politici, andere wetenschappers en bedrijfsleven zien het optreden als grappige kijkcijferhit. Daarna wordt het beangstigend en ongewenst om uit te zenden.

Met de waarschuwingen gebeurt niets, totdat de komeet dichtbij komt en niemand de feiten meer kan ontkennen. Het publiek keert zich dan af van de 'onheilsprofeten' die aandringen op erkennen van de schokkende waarheid: het

einde van de aarde en alles wat er leeft. De hysterische president (Meryl Streep) doet halfslachtige pogingen om het tij te keren. Een handige zakenman grijpt zijn kans op financieel voordeel en ontwikkelt snel een apparaat om de komeet in stukken te laseren, voordat deze kan inslaan. Maar of dat helpt?

Al snel begrijpt de kijker dat het hier gaat over hoe de mens de aarde behandelt. Dat we deze uitputten en vernietigen en de gevolgen niet willen zien. Laat staan dat we daar consequenties aan verbinden. Leonardo DiCaprio speelt de rol van de komisch wereldvreemde wetenschapper. Zijn jongere collega (Jennifer Lawrence) is als talentvolle astronome de eerste persoon op aarde die ontdekt wat er gaat gebeuren en aandringt op ingrijpen. Net zoals nu jongeren oudere generaties aanspreken op hun gedrag, zodat er ook voor de toekomst een leefbare aarde blijft bestaan. Een mooie, kwetsbare rol wordt gespeeld door acteur Timoté Chamalet, als autonome jongere. Hij beseft als één van de weinige buitenstaanders direct de impact van de ramp. Zijn reactie daarop is troost, liefde, geloof en vriendschap bij elkaar zoeken. Terwijl ondertussen een select groepje bevoorrechten een veilig heenkomen zoekt op een andere planeet. Het einde van de film is hilarisch en 'onvoorspelbaar voorspelbaar'. Netflix, duur: 2 uur en 18 minuten

Ardi Warnar

Diensten en vieringen

voor de periode van 23 april tot en met 28 mei 2022

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via Kerkdienstgemist.nl of via Kerkomroep.nl

REGENBOOGKERK

zo 24 apr 10.00 ds. Tj. de Boer
19.00 Taizéviering in Rehobothkerk
zo 01 mei 10.00 ds. N.C. Smit
zo 08 mei 14.30 ds. R.C. Veldman en ds. R. Abma
intrede mw. ds. R. Abma, PGO-cantorij
zo 15 mei 10.00 ds. R.C. Veldman
zo 22 mei 10.00 ds. R.C. Veldman, Afscheid mw. G. Kooijman - van Andel

GROENE OF WILLIBRORDKERK

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht

Autodienst

zo 24 apr René Kammenga 06 - 22 19 81 22
Ed Noordijk 517 10 36
zo 01 mei Hanneke en Lex Huisman 517 35 29
Dirk Jan de Ruijter 517 61 58
zo 08 mei Marianne Smit-Jellema 517 41 69
Dirk Jan de Ruijter 517 61 58
zo 15 mei Jochem Taal 515 57 17
Tjerk de Wit 517 07 93
zo 22 mei Jan Bos 517 76 79
Cobie Visee 515 25 08

DUINZIGTCOLLEGE of Rehobothkerk

Nederlands Gereformeerde Kerk en Gereformeerde Kerk vrijgemaakt

Er kan meegevierd worden via www.ngkoegstgeest.nl

zo 24 apr 10.00 zr. A. Siepeling
zo 01 mei 10.00 ds. R. Heida, Leidschendam, H. Avondmaal
zo 08 mei 10.00 br. T. de Vries
zo 15 mei 10.00 ds. P. Kleingeld
zo 22 mei 10.00 ds. J. Schelling, Haarlem

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden / Katwijk met tijdstippen en plaatsen

- Prot. Gemeente Oegstgeest: Momenteel verzamelen wij niet in onze kerkgebouwen, maar kunt u uw gaven afgeven in de Rehobothkerk
- Geref. Kerk (vrijgemaakt), Lijtweg 1 1^e dinsdagavond v.d. maand, 19.00 – 19.45 uur, hal Rehobothkerk

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Het streamteam blijft livestream uit de parochiekernen verzorgen. Let op: de vieringen in de parochiekernen variëren in aanvangstijd: 9.30 uur (Katwijk en Willibrordus Wassenaar) en 11.00 uur (Oegstgeest en Voorschoten). Zie www.paroche-augustinus.nl voor de actuele livestream. Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938, of met kapelaan Boris: 06 4351 4595.

2e zondag van Pasen (Beloken Pasen)

za 23 apr 19.00 Eucharistie, kapelaan B. Plavčić
zo 24 apr 11.00 Eucharistie, pastoor R. Franken, Schola

3e zondag van Pasen

za 30 apr 19.00 Viering in Katwijk
zo 01 mei 11.00 Eucharistie, kapelaan B. Plavčić Dameskoor

4e zondag van Pasen

za 07 mei 19.00 Eucharistie, pastoor A. van Vliet
zo 08 mei 11.00 Eucharistie, pastoor A. van Vliet, Gemengd koor

5e zondag van Pasen

za 14 mei 19.00 Viering in Katwijk
zo 15 mei 11.00 Eucharistie, Pastor R. Franken, Schola

6e zondag van Pasen

za 21 mei 19.00 Eucharistie, kapelaan B. Plavčić
zo 22 mei 11.00 Eucharistie, kapelaan B. Plavčić Gemengd koor

Zondag 22 mei om 15.00 uur

Uitnodiging voor het Jubileumconcert 45 jaar van het Gemengd Koor St. Willibrord.

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal. U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 5342 3520 of annemarie.gerritsen@marente.nl

vr 29 apr 11.00 Geen viering
vr 06 mei 11.00 Prot., ds. Smaling
vr 20 mei 11.00 R.K., pastor K. van Vliet

Bezinningscentrum KRUIPUNT Rivierduinen, locatie Oegstgeest

Geen vieringen, omdat geen voldoende afstand kan worden gehouden.

ALRIJNE ZIEKENHUIS LEIDEN

(voorheen Diaconessenhuis)
Voorlopig worden er geen zondagse vieringen gehouden vanwege corona.

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

In het LUMC worden momenteel geen zondagse vieringen meer gehouden vanwege corona.

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Gerrie Schreuder

REGENBOOGKERK, ADVENTKERK

Zaterdag 10.00 Bijbelstudie;
11.00 Eredienst

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 24 apr 10.00 D. van Wijck, Waddinxveen
zo 01 mei 10.00 R. Speelman, Almere
zo 08 mei 10.00 W. v.d. Velden, Putten
zo 15 mei 10.00 H. Koehorst, Mijdrecht
zo 22 mei 10.00 B. v.d. Bosch, Veenendaal

Taizéviering 24 april

De eerstvolgende Taizéviering is op zondagavond 24 april in de Rehobothkerk. Hiervoor willen wij u uitnodigen. De viering begint om 19.00 uur en duurt ongeveer drie kwartier. De vieringen worden georganiseerd door een oecumenisch samengestelde groep, en afwisselend in de verschillende kerkgebouwen. Taizévieringen hebben een meditatief karakter, met eenvoudige liederen, een psalmlezing, een lezing uit het Nieuwe Testament, enkele voorbeden en een centrale plek voor stilte als vorm van gebed. **Evelien Wietsma**

Varia-agenda

Kloosterweekend in Abdij van Berne

Even weg uit de hectiek van alle dag? Behoeft aan bezinning en verdieping? We zijn van harte welkom bij de Norbertijnen van de Abdij van Berne. Een prachtige plek om op adem te komen, tijd te nemen voor zelfreflectie, stil te staan bij je zoektocht naar God, mee te bewegen in het ritme van de getijden. Je kunt er mooi wandelen, er is een uitstekende boekhandel op het terrein en zelfs een proeflokaal waar je kunt proeven van het Berne Abdijsbier. Deze abdijsgemeenschap richt zich op het leven in gemeenschap, het vieren van de liturgie en de dienst aan mensen. Op hun website staat geschreven:

‘We willen mensen ‘licht’ brengen, met hen optrekken, hun dagelijks bestaan verlicht’ en onder het motto: *Berna ut lucerna: dat Berne het Licht moge verspreiden*. Ons samenleven heeft een hart: de liturgie die driemaal daags wordt gevierd: ‘s ochtends (metten en lauden), op het middaguur (eucharistie) en ‘s avonds (vespers). Hier komen we tot rust en worden we gevoed. Gebed en rituelen dragen ons.’ Wij zijn van harte welkom ons enkele dagen te voegen in het ritme van deze gemeenschap om zo ons eigen geloofsleven te voeden en op adem te komen.

Van harte welkom om deel te nemen!

Praktische info:

Deelnemers: voor 12 à 14 personen
Data: vrijdagmiddag 27 mei t/m zondagmiddag 29 mei (Hemelvaartweekend)

Aanmelden: Mireille Stuart via mireillestuart@gmail.com

Kopij voor activiteitenprogramma Raad van Kerken

Ook voor seizoen 2022-2023 wil de werkgroep Vorming van de Raad van Kerken allerlei activiteiten op het snijvlak van geloof, cultuur en samenleving (voor volwassenen) bundelen in het activiteitenprogramma, het zogenoemde ‘groe-ne boekje’. Als overkoepelend thema is gekozen voor **VERLANGEN**.

De datum voor kopij is **1 juni**. Graag zo kort en bondig mogelijk, met vermelding van datum, plaats, tijd, contactgegevens en evt. kosten via werkgroepvorminggoegstgeest@gmail.com. Wilt u in de onderwerpregel de titel van de activiteit vermelden?

Activiteiten Raad van Kerken

Door corona kan er zomaar iets veranderen. Actuele info vindt u op www.raadvankerkenoegstgeest.nl

Let op: wilt u zich voor alle activiteiten van tevoren aanmelden?

Voorbereiding kloosterweekend 9-5

Plaats: Willibrordserf
Tijd: 20.00 uur
Info & begeleiding: ds. Rian Veldman en Mireille Stuart
Opgave: mireillestuart@gmail.com
Zie ook bij 27-29 mei

Drieluik Spirituele meesters deel II 11-5

(Volgende avond is op 15-6)
Plaats: H. Willibrordkerk
Tijd: 20.00 uur
Info en opgave: erik@flickenschild.nl

Wandelen met ruimte 13-5

Start: Rehobothkerk, Lijtweg 1
Tijd: 19.30 – 21.00 uur
Opgave: Reina Albracht, 06-21 95 45 51, reina.albracht@ziggo.nl

Christelijke meditatie 17-5

Plaats: Regenboogkerk
Tijd: 20.00 – 21.00 uur
Info: Hannah van Seters, 06-16 79 34 39 of Gerrie Kooijman, 06-18 39 26 04

Bronnen van troost en de moed om verder te gaan 18-5

Zie pagina 16
Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 10.30-12.30 uur
Opgave: Nelleke van der Oord, 06-29 54 50 22, n.vanderoord@humanitas-rijnland.nl

Bloemschikken - Leven in Gods ruimte 19-5

We gaan een mooi stuk maken met groen en bloemen en andere symbolen.
Plaats: Rehobothkerk
Tijd: 20.00-22.00 uur
Kosten: € 15,- p.p., beperkt aantal plaatsen
Meenemen: snoeischaar
Opgave uiterlijk 12 mei: Reina Albracht, 06-21 95 45 51, reina.albracht@ziggo.nl

Geloof in de praktijk 21-5

Diaconie is geloof handen en voeten geven. Wandeling met bewoners van Hofwijck in een rolstoel. We sluiten af met koffie en taart. Een vrolijke ochtend buiten die wat afwisseling brengt. Wie komt een handje helpen?
Plaats: Zorgcentrum Hofwijck
Tijd: 10.15-12.00 uur
Opgave: Herma Pauptit, diaconie@pgoegstgeest.nl

Speelruimte voor de ziel 27-29 mei Kloosterweekend in Abdij van Berne

We voegen ons enkele dagen in het ritme van de Norbertijnen, om zo ons eigen geloofsleven te voeden en op adem te komen.
Meer info bij 9 mei en hiernaast

Voor meer info zie elders in dit blad, het jaarprogramma (het Groene Boekje), en www.raadvankerkenoegstgeest.nl

Kent u het HULPfonds Oegstgeest?

Sinds 1987 bestaat het HULPfonds Oegstgeest. Het is een fonds waarin de diaconieën en charitatieve instellingen van diverse kerken samenwerken voor alle inwoners van Oegstgeest. Ook de gemeente Oegstgeest levert een financiële bijdrage.

Het HULPfonds kan financiële hulp verstrekken in situaties waarbij geen beroep kan worden gedaan op het sociale vangnet van de gemeente of overheid. Het kan zijn dat er directe hulp moet worden geboden, bv. bij het uitvallen van een noodzakelijk huishoudelijk apparaat, of andere financiële tegenvallers. Indien uw financiële toestand zodanig is dat er geen reserves zijn, kunt u onder bepaalde voorwaarden éénmalig een beroep doen op het HULPfonds. Voor informatie of het aanvragen van hulp kunt u bellen: 06 - 16 09 68 05, of mailen: hulpfondsoegstgeest@outlook.com

Schuif aan bij de Alpha

Op tien donderdagen van eind april tot eind juni is er een Alphacursus in Leiden. In interactieve en gezellige bijeenkomsten (her)ontdekken we samen wat het christelijk geloof inhoudt. We beginnen om 19.00 uur met een maaltijd. Daarna wordt er een thema geïntroduceerd, tot ongeveer 21.30 uur spreken we daarover door in kleine gespreksgroepen. Wie je ook bent, wat je ook gelooft, je bent van harte welkom om aan te schuiven! Meer info: www.alpha-cursus.nl of mail: info@alphacursusleiden.nl

Elza Flikweert

Themabijeenkomst:

Bronnen van troost en de moed om verder te gaan

Op woensdag 18 mei is er in het Dorpscentrum van 10.30-12.30 uur een themabijeenkomst voor iedereen die te maken heeft met rouw en verlies. Er is moed nodig om te leven zonder die ander. Soms kost het al enorm veel moed om de kleine, dagelijkse dingen te doen. Tijdens deze ochtend staan we stil bij wat jou helpt. Wat zijn jouw bronnen van troost? Hoe vind jij de moed om verder te gaan? Misschien dat deze bijeenkomst ook een bron kan zijn. Naast een inleiding is er alle ruimte om met elkaar te delen.

Info/aanmelding: Nelleke van der Oord (Humanitas Steun bij Verlies/PGO) via n.vanderoord@humanitas-rijnland.nl of 06 - 29 54 50 22

Webinar: God als tuinier

Binnen GroeneKerken zetten mensen zich van harte in voor duurzaamheid. Bij hen zit de liefde voor de schepping zo in het DNA, dat ze die inzet vanzelfsprekend vinden. Maar er zijn ook christenen die zoiets hebben van: 'Wij kunnen de aarde niet redden. En ik wil me niet schuldig voelen vanwege mijn levensstijl'. Jezelf schuldig voelen is inderdaad niet prettig en ook niet motiverend. Maar handelen uit liefde: dat is iets anders. Tijdens dit webinar is ook ruimte voor onderlinge uitwisseling. Opgeven kan via het formulier dat te vinden is op <https://www.groenekerken.nl/webinars-2/?cn-reload=1>, makkelijk te bereiken via de QR-code hiernaast. Datum: donderdag 19 mei 2022 Tijd: 20.00-21.30, via Zoom (link volgt na opgave).

wij zijn een
**GROENE
KERK**

Jan Baronner

Herhaalde oproep: bezorgers OKe gezocht!

Voor de volgende straten in Nieuw Rhijngeest hebben we nog bezorgers nodig: Iepenrode, Kronenburg, Arendsduin, Luchtenburg, Wickenburg, Rustenburgerpad, Engelenburg, Erfprins, Duifhuislaan. Als u in een van deze straten OKe zou willen bezorgen, kunt u een mail sturen naar bezorgdienstoke@gmail.com of bellen met Gwenny Kouwenhoven 06 - 49 90 04 69.

Tot slot...

Bloei

De jonge jaren die je bent ontgroeid,
die wilde drang kun je nog wel verjagen,
maar wie zichzelf de toekomst in wil dragen,
moet toestaan dat hij steeds wordt teruggesnoeid.

Vanaf de wortel naar de open lucht,
verborgen sapstroom, bloei en volle vrucht.

Rikkert Zuiderveld

Overgenomen uit de Visie nr. 19, dd. 25/3/2022